

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ഏകവിംശത്യധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ഏകവിംശത്യധികശതതമഃ സർഗഃ ||

ശ്രീരാമസ്യായോധ്യായാം ഗന്തുമുദ്യമനം തദാജ്ഞയാ വിഭീഷണേന
പുഷ്പകസ്യാനയനം ച

താം രാത്രിമുഷിതം രാമം
സുഖോദിതമരിനമം |
അബ്രവീത് പ്രാഞ്ജലിർവാക്യം
ജയം പുഷ്പാ വിഭീഷണം || 6.121.1 ||

സ്നാനാനി ചാംഗരാഗാണി
വസ്ത്രാൺയാദരണാനി ച |
ചന്ദനാനി ച മാൽയാനി
ദിവ്യാനി വിവിധാനി ച || 6.121.2 ||

അലങ്കാരവിദശ്ചൈതാ
നാർയഃ പദ്മനിഭേക്ഷണാഃ |
ഉപസ്ഥിതാസ്ത്യാം വിധിവത്
സ്താപയിഷ്യന്തി രഘവ || 6.121.3 ||

ഏവമുക്തസ്തു കാകുത്സ്മഃ
പ്രത്യുവാച വിഭീഷണം |
ഹരീൻ സുഗ്രീവമുഖ്യാംസ്ത്വം
സ്താനേനോപനിമന്ത്രേ || 6.121.4 ||

സ തു താമൃതി ധർമാത്മാ
 മമ ഹേതോഃ സുഖോചിതഃ |
 സുകുമാരോ മഹാബാഹു -
 ര്ഭരതഃ സത്യസംശ്രയഃ || 6.121.5 ||

തം വിനാ കൈകയിപുത്രം
 ഭരതം ധർമചാരിണം |
 ന മേ സ്നാനം ബഹു മതം
 വസ്ത്രാൺയാഭരണാനി ച || 6.121.6 ||

ഏതത് പശ്യ യഥാ ക്ഷിപ്രം
 പ്രതിഗച്ഛാമ താം പുരീം |
 അയോധ്യാം ഗച്ഛതോ ഹ്യേഷ
 പന്മാഃ പരമദുർഗമഃ || 6.121.7 ||

ഏവമുക്തസ്തു കാകുത്സ്മം
 പ്രത്യുവാച വിഭീഷണം |
 അഹ്നാ ത്യാം പ്രാപയിഷ്യാമി
 താം പുരീം പാർഥിവാത്മജ || 6.121.8 ||

പുഷ്പകം നാമ ഭദ്രം തേ
 വിമാനം സൂര്യസന്നിഭം |
 മമ ഭ്രാതൃഃ കുബേരസ്യ
 രാവണേന ബലീയസാ || 6.121.9 ||

ഹൃതം നിർജ്ജിത്യ സംഗ്രാമേ
 കാമഗം ദിവ്യമുത്തമം |
 ത്വദർഥം പാലിതം ചേദം
 തിഷ്ഠത്യതുലവിക്രമ || 6.121.10 ||

തദിദം മേഘസങ്കാശം
 വിമാനമിഹ തിഷ്ഠതി |
 യേന യാസ്യസി യാനേന
 ത്വമയോധ്യാം ഗതജ്വരഃ || 6.121.11 ||

അഹം തേ യദ്യനുഗ്രാഹ്യോ
 യദി സ്മരസി മേ ഗുണാൻ |
 വസ താവദിഹ പ്രാജ്ഞ
 യദ്യസ്ഥി മയി സൗഹൃദം || 6.121.12 ||

ലക്ഷ്മണേന സഹ ഭ്രാത്രോ
 വൈദേഹ്യോ ഭാർയയാ സഹ |
 അർചിതഃ സർവകാമൈസ്ത്വം
 തതോ രാമ ഗമിഷ്യസി || 6.121.13 ||

പ്രീതിയുക്തസ്യ വിഹിതാം
 സസൈന്ധവഃ സസുഹൃദ്ഗണഃ |
 സത്ക്രിയാം രാമ മേ താവദ്
 ഗൃഹാണ ത്വം മയോദ്യതാം || 6.121.14 ||

പ്രണയാദ് ബഹുമാനാച്ച
 സൗഹാർദേന ച രഘവ |
 പ്രസാദയാമി പ്രേഷ്യ്യാഹം
 ന ഖൽവാജ്ഞാപയാമി തേ || 6.121.15 ||

ഏവമുക്തസ്തതോ രാമഃ
 പ്രത്യുവാച വിഭീഷണം |
 രക്ഷസാം വാനരാണാം ച
 സർവേഷാമേവ ശൃൺവതാം || 6.121.16 ||

പൂജിതോന്യീ ത്വയാ വീര
 സാചിവ്യേന പരേണ ച |
 സർവാത്മനാ ച ചേഷ്ടാഭിഃ
 സൗഹാർദേന പരേണ ച ||6.121.17 ||

ന ഖൽവേതന്ന കുർയാം തേ
 വചനം രാക്ഷസേശ്വര |
 തം തു മേ ദ്രാതരം ദ്രഷ്ടും
 ദരതം ത്വരതേ മനഃ ||6.121.18 ||

മാം നിവർതയിതും യോസൗ
 ചിത്രകൂടമുപാഗതഃ |
 ശിരസാ യാചതോ യസ്യ
 വചനം ന കൃതം മയാ ||6.121.19 ||

കൗസൽയാം ച സുമിത്രാം ച
 കൈകേയീം ച യശസ്വിനീം |
 ഗുഹം ച സുഹൃദം ചൈവ
 പൗരാഞ്ജാനപദൈഃ സഹ ||6.121.20 ||

അനുജാനീഹി മാം സൗമ്യ
 പൂജിതോന്യീ വിഭീഷണ |
 മന്യൂർന ഖലു കർതവ്യഃ
 സഖേ ത്യാം ചാനുമാനയേ ||6.121.21 ||

ഉപസ്ഥാപയ മേ ശീഘ്രം
 വിമാനം രാക്ഷസേശ്വര |
 കൃതകാർയസ്യ മേ വാസഃ
 കഥം സ്യാദിഹ സമ്മതഃ ||6.121.22 ||

ഏവമുക്തസ്തു രാമേണ
 രാക്ഷസേന്ദ്രോ വിഭീഷണം |
 വിമാനം സൂര്യസങ്കാശ -
 മാജുഹാവ ത്വരാൻവിതഃ || 6.121.23 ||

തതഃ കാഞ്ചനചിത്രാംഗം
 വൈദൂർയമണിവേദികം |
 കൂടാഗാരൈഃ പരിക്ഷിപ്തം
 സർവതോ രജതപ്രഭം || 6.121.24 ||

പാണ്ഡുരാഭിഃ പതാകാഭി -
 ര്യ്യജൈശ്ച സമലക്യതം |
 ശോഭിതം കാഞ്ചനൈർഹർദ്വൈ -
 ര്ഹേമപദ്മവിഭൂഷിതൈഃ || 6.121.25 ||

പ്രകീർണം കിങ്കിണീജാലൈ -
 ര്മുക്താമണിഗവാക്ഷകം |
 ഘണ്ടാജാലൈഃ പരിക്ഷിപ്തം
 സർവതോ മധുരസ്വനം || 6.121.26 ||

തം മേരുശിവരാകാരം
 നിർമിതം വിശ്വകർമ്മണാ |
 ബൃഹദ്ഭിർഭൂഷിതം ഹർദ്വൈ -
 ര്മുക്താരജതശോഭിതൈഃ || 6.121.27 ||

തലൈഃ സ്തൂടികചിത്രാംഗൈ -
 ര്വൈദൂർയൈശ്ച വരാസനൈഃ |
 മഹാർഹാസ്തരണോപേതൈ -
 രൂപപന്നം മഹാധനൈഃ || 6.121.28 ||

ഉപസ്ഥിതമനായുഷ്യം

തദ് വിമാനം മനോജവം |

നിവേദയിത്യാ രാമായ

തസ്ഥൗ തത്ര വിഭീഷണം || 6.121.29 ||

തത് പുഷ്പകം കാമഗമം വിമാന -

മുപസ്ഥിതം ഭൂധരസന്നികാശം |

ഭൃഷ്ട്യാ തദാ വിസ്മയമാജഗാമ

രാമഃ സസൗമിത്രിരുദാരസത്തഃ || 6.121.30 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

യുദ്ധകാണ്ഡേ ഏകവിംശത്യധികശതതമഃ സർഗഃ ||